

Varför bygger vi församlingar?

Finland och världen överlag är full av olika kristna gemenskaper. I vårt land finns det folkkyrkoförsamlingar (Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland), missionsföreningar, bönehus, bibelgrupper och bönegrupper. Förutom alla dessa finns det en hel del olika fristående föreningar som arrangerar kristen verksamhet. När man ser på detta fält av olika verksamheter, som både varierar till storlek och innehåll, måste man fråga sig om det verkligen behövs en gemenskapsform till. Om det behövs, så varför i så fall? Finns det inte redan tillräckligt med alternativ? Är det nödvändigt att börja med ännu något nytt? Denna skrift försöker svara på just dessa frågor.

Vad betyder det att vara kristen?

En mycket väsentlig fråga i detta sammanhang är vad det betyder att man är kristen. Svaren på denna fråga varierar. Någon kanske konstaterar att det att man är kristen innebär att man tror på en Gud. En annan tillägger att det betyder att vara döpt till den kristna tron. Ännu ett alternativ är att säga att det betyder att man lever på ett visst sätt och har vissa värderingar som man står för i det offentliga rummet (såsom t.ex. kärlek eller omtänksamhet). Ett alternativ är att man gör kristna saker, man går på kristna möten och umgås med kristna vänner. Svaren är varierande, men har ofta en gemensam faktor; att vara kristen innebär att aktivt göra något.

Ljus och salt

Jesus kallar sina egna i Matteusevangeliet för ljus och salt (*Ni är jordens salt. Men om saltet förlorar sin sälta, hur skall man då göra det salt igen? Det duger bara till att kastas ut och trampas ner av människor. Ni är världens ljus. Inte kan en stad döljas, som ligger på ett berg. Inte heller tänder man ett ljus och sätter det under skäppan, utan man sätter det på ljushållaren, så att det lyser för alla i huset. Matt. 5*). Det intressanta i denna Jesu beskrivning av hans lärjungar är ju det att ljus och salt per definition är något. Ljuset kan inte göra något för att bli mera ljus, det bara helt enkelt finns där och på samma sätt är salt också något som inte blir mera salt fastän man skulle göra något åt det. Det som Jesus igen varnar för är risken för att man mister det som man redan är. Lärjungarna – alltså de som tillhör Jesus – är ljus och salt per definition. De behöver inte göra något för att bli det. De äger redan det som de behöver. Vad ljus och salt är framgår av resten av Matteusevangeliets femte kapitel. Konkret är det frågan om att de som är Jesu egna är lika heliga som Gud själv.

Detta är en mycket viktig och grundläggande uppgift när det gäller bibelns språkbruk. Bibeln talar alltid om de kristna som något de redan har, fastän de inte gör något. Vi kan läsa Paulus brev och märker genast samma mönster. Paulus skriver till dem som är samlade i Efesos (en romersk koloni) med följande ord: *“Från Paulus, genom Guds vilja Kristi Jesu apostel, till de heliga som bor i Efesos och som tror på Kristus Jesus.”* I den första versen i detta brev kan vi läsa om hur folket där var heligt. Paulus nämner ingenting om deras görande i denna hälsning, inte heller om deras tankar eller känslor, utan endast hur de tror på Jesus. Ifall deras helighet (som är samma sak som Jesus talar om när han beskriver lärjungarna som ljus och salt) skulle bero på något de gjorde så är det ju direkt fel och konstigt av Paulus att omnämna mottagarna som heliga.

Heliga människor

Nu har vi alltså konstaterat att de som kallas kristna är heliga. De är världens ljus och salt, de är i Guds ögon rena och heliga på riktigt. Men de troende är inte heliga på grund av att de är på något sätt bättre människor eller har lyckats bra med sina liv. Bibelns vittnesbörd om människan är brutal:

alla (människor) har syndat och saknar härligheten från Gud (Rom. 3). Det är inte frågan om självupphöjelse i den kristna heligheten. Kristna är ju inte heliga på grund av att de själva skulle ha gjort något. Det finns inte en endaste en sak som de kan påpeka att de gjort, inför Gud eller människor, för att förtjäna sin helighet.

Då måste vi alltså fråga, varifrån kommer denna helighet? Vad är dess grund? Den kristna trons helighet kommer till oss i en person, Jesus Kristus. Paulus skriver till oss i första Korintierbrevet: *“Honom (Gud) har ni att tacka för att ni är i Kristus Jesus, som Gud för oss har gjort till vishet, rättfärdighet, helgelse och återlösning.”* Detta innebär att Kristus verkligen är allt det som vi borde ha varit eller bör någonsin vara. Det finns ingenting som saknas i den återlösning som han åstadkommit, han säger ju själv på korset: *det är fullbordat*. Det är alltså fullkomligt, allt är gjort, ingenting behövs mera, det finns inte något som vi kan göra för varken vår återlösning eller helgelse.

Därför är det också så att den som tror på Jesus (Joh. 3:16) inte saknar något när det gäller frälsningen. Han har all den helighet han behöver, han har all den rättfärdighet han behöver, han har absolut allt han behöver för det eviga livet. För allt som han behöver finns i Kristus, det finns där och det kan inte rubbas. De som tror på Kristus beskrivs därför med så fina ord: heliga, rättfärdiga, ljus och salt. Det är inte deras eget utan främmande, men på grund av tron tillräknas det dem. Att tillräkna betyder att Gud ser på det så som om de själva skulle ha gjort eller åstadkommit allt det som de för Kristi skulle ha.

Tron kommer av att höra

Vi frågar vidare varifrån denna tro kommer och hur jag blir delaktig av den? I Johannesevangeliets sjätte kapitel finns det en märklig episod. Johannes skriver om hur Jesus har sagt väldigt skarpt åt dem som ville följa honom att de måste äta hans kött och dricka hans blod för att ha liv. På grund av detta tal blir många som följer Jesus direkt missmodiga och tänker att det han talar om är galenskap. Denna galenskap gör sedan att de flesta av Jesu efterföljare förkastar honom. De konstaterar helt enkelt att Jesus är för mycket för honom. Jesus ställer då frågan åt sina lärjungar: *“Inte vill väl också ni gå bort?”*. Han får sedan ett svar av Petrus som svarar med lärjungarnas mun: *“Herre, till vem skulle vi gå? Du har det eviga livets ord och vi tror och förstår att du är Guds Helige.”* Lärjungarna hade fått förstå något väldigt viktigt av Jesu undervisning och budskap. Det eviga livet fanns i ordet som Jesus predikade och var själv. Det eviga livet fanns inte i första hand i tron. Det är sant att tron behövs för att få förlåtelse och evigt liv, men tron är inte källan till det eviga livet. Ordet som Jesus talar är källan till evigt liv. Kanske en av orsakerna till lärjungarnas insikt var det som Jesus hade sagt lite tidigare: *“De ord som jag har talat till er är Ande och liv.”*

Tron i en kristen bemärkelse är alltså inte ett beslut som man fattar att följa Jesus, inte heller en tanke man har kommit på eller något av en blind förtröstan på någon större makt. Tron är en förtröstan på Guds löften som finns i bibelordet. Tron kommer av att höra det ordet förkunnas. Jesus säger att hans ord är Ande och liv, och där var det ordet talas föds också det eviga livet.

Det synliga ordet

Bibeln talar inte endast om det hörbara ordet utan också om det synliga. Jesus säger i Johannesevangeliets tredje kapitel i sin dialog med Nikodemus: *“Amen, amen säger jag dig: Den som inte blir född på nytt kan inte se Guds rike.”* Nikodemus sade: *“Hur kan en människa födas när hon är gammal? Inte kan hon väl komma in i moderlivet och födas en gång till?”* Jesus svarade: *“Amen, amen säger jag dig: Den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds*

rike. För att komma in i Guds rike, för att alltså få syndernas förlåtelse och evigt liv, behöver människan bli född på nytt av vatten och Ande. Det som Jesus talar om här har den kristna kyrkan förstått som ett tal om dopet. Det finns inte någon anledning att tänka sig att Jesus här skulle tala symboliskt om något annat när han nämner vatten. Det enklaste och bästa sättet att tolka Jesu ord är att tolka dem i enlighet med dop- och missionsbefallningen (Matt. 28). Där säger Jesus åt lärjungarna att de som blir döpta i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn och lever i denna undervisning har gemenskap med honom intill tidens slut. Dopet är alltså ett pånyttfödelsens bad, där vi får nytt liv och syndernas förlåtelse.

På samma sätt är också nattvarden synligt ord. Prästen delar ut Kristi kropp och Kristi blod åt alla som kommer till nattvardsbordet. Inte heller när det gäller nattvarden finns det någon orsak att tro att orden inte gäller (*Och han tog ett bröd, tackade Gud, bröt det och gav åt dem och sade: "Detta är min kropp, som utges för er. Gör detta till minne av mig." På samma sätt tog han bägaren efter måltiden och sade: "Denna bägare är det nya förbundet i mitt blod, som utgjuts för er.*). Denna utdelning är inte beroende på människans tro eller otro, utan här delas ut frukten av det som Jesus fullbordade på korset. Just på grund av att här verkligen delas ut Kristi sanna kropp och blod påpekas det att man skall göra skillnad mellan nattvard och andra måltider. Just på grund av att orden verkligen är sanna kan vi också vara säkra på att vi får nytta av nattvarden, syndernas förlåtelse.

En gemenskap av heliga människor eller en gemenskap av syndare med delaktighet i de heliga tingen?

Ofta när vi tänker på olika kristna sammanhang har vi många frågor. Vi funderar på frågor om hur många som deltar, finns där troende människor, är våra vänner där, känner vi oss bekväma, finns det kaffe efteråt osv. Alla dessa frågor är viktiga, och det är inte fel att jobba med dem eller tala öppet om vad man vill ha.

Samtidigt är det viktigt att minnas att dessa inte gör att något möte eller någon sammankomst är kristen. Vi minns att heligheten som de kristna hade inte var beroende av vad de själv gjorde. Det var inte alltså beroende av att de var tillsammans, av att de sjöng eller träffade varandra. Den är inte ens beroende av att kristna älskar varandra. Det är sant att Jesus säger att alla skall veta att ni är mina lärjungar när ni älskar varandra, men där talas inte något om hur man blir en lärjunge eller hur Jesus känner igen de sina.

Heligheten finns i något annat än görandet. Kanske någon säger att den finns i tron (och detta stämmer), men att flera troende är på en plats betyder väl inte att något är kristet. Låt säga att tio kristna bestämmer sig för att spela volleyboll. Är det då fråga om en kristen aktivitet? Eller någon som är troende bygger en väg, är det då en kristen väg? Eller en grupp människor kör bil. Är det då en kristen bilresa? Och vad om en i någon av dessa grupper inte är på riktigt kristen? Problemet blir här att det inte går att bedöma vad som är kristet och vad inte, för bara Gud vet vad som finns i människans hjärta.

Men är det då så att vi måste gå omkring och gissa vad som är kristet och vad som inte är det? Svaret är lyckligtvis nej, det behöver vi inte. Den kristna heligheten finns i Kristus, och han kommer till oss i sitt Ord (bibelordet) och sakramenten (dopet och nattvarden). Förlåtelsen, rättfärdigheten och det eviga livet finns i dessa konkreta medel. Vi behöver inte gissa eller vara osäkra, utan vi kan med säkerhet säga att där var dessa brukas finns det evigt liv. Där är den sanna kristendomen helt och fullt närvarande.

Eftersom Kristus med säkerhet är närvarande just i bibelordet och i sakramenten är det viktigt att vi

är måna om att bruka dem rätt. Detta betyder att vi bevarar dem så som Jesus själv har gett dem åt oss. Vi förändrar inte på det som står skrivet och omtolkar det inte heller, även då om och när det blir obekvämt för oss. Vi vet ju att Gud genom dessa medel vill ge oss sin egen Son, som har dött och uppstått för vår skull, för att vi skulle få leva.

Församlingar?

Vad är då en församling? Varför har vi inte bara kristna möten? Det finns många definitioner på vad en kristen församling egentligen är. De flesta av oss tänker på Evangelisk lutherska kyrkans församlingar i Finland. Någon kanske tänker på en frikyrkoförsamling. En annan kanske tänker på en fri sammankomst i en troendes hem.

Jag väljer att definiera en kristen församling utgående från vad jag tidigare skrivit i denna text. En kristen församling finns där var Ordet (bibelordet) rätt predikas och sakramenten (dopet och nattvarden) förvaltas. För där var det finns dessa, finns det också heliga människor. Människor som hör bibelordet förkunnas och tar emot nattvarden gåva är heliga människor. Detta är egentligen allt som behövs för en församling. Utöver detta kan man ha annat program, men allt kretsar kring ordet och sakramenten, som förvaltas av en präst. Detta är exakt det som Missionsstiftet har valt att göra, och därför har vi också konsekvent valt att tala om församlingar.

Själva begreppet församling är bra för klarhetens skull, även om inte användandet av begreppet i och för sig skapar en församling. Däremot innebär det att människor som samlas för att höra Guds ords förkunnelse och ta del av sakramenten att det är frågan om en församling. Verksamhetens mängd och mångfald definierar inte församlingen, även om vi under flera år har lärt oss att tänka så. Därför kan också Jesus säga de hårda orden åt församlingen i uppenbarelseboken: *“du har namnet om dig att du lever, men du är död”*. (Upp. 3:1)

Gudstjänsten

Gudstjänst som ett ord kan förstås på två olika sätt. Det är antingen Guds tjänst åt människan eller då är det människans sätt att tjäna Gud. I den kristna kyrkans mäsas (nattvardsgudstjänst) är dessa båda betydelser aktuella, men den första är alltid i förgrunden. Gud tjänar sitt folk, det nya förbundets Israel, genom sitt ord och sina sakrament. Allt liv flödar från honom, livets givare, och gör det som är dött levande. Jesus själv säger: *“Så har inte heller Människosonen kommit för att bli tjänad utan för att tjäna och ge sitt liv till lösen för många.”* (Matt. 20:28). Just i denna delaktighet blir församlingens uppgift klar. Därför tillber och lovsjunger också den kristna församlingen i sin tur Gud och hans gåvor i mässan. En kristen församling är en *“gudstjänstförsamling”*.

Den verkligt närvarande Jesus Kristus är centrum för den kristna gudstjänsten. “Att samlas i Jesu namn” (Matt. 18:20, 1 Kor. 5:4) var det tidigaste sättet att beskriva gudstjänstfirandet. Kristus kan liknas vid timglasets rör genom vilken sanden flödar från den övre till den lägre delen. Genom Kristus och i honom låter Gud sina gåvor flöda till de sina. Som svar på detta kommer församlingens lovsång, bön, tacksägelse och offer i Kristus och genom honom till Gud. Största delen av liturgins språk är direkta bibelcitater. Den treenige Guden ger oss inte bara sig själv, utan också orden med vilka vi kan tacka och lova honom. Den stora nattvardsböns slut uppenbarar denna hemlighet på ett fint sätt: *“Genom honom, med honom och i honom tillhör dig, allsmäktige Fader, i den helige Andens enhet, ära och härlighet alltid och i evighet.”*

Jag är med er...

Den kristna församlingen ärvde sin gudstjänstordning från den judiska synagogans gudstjänst. Synagogans gudstjänst i sin tur bestod av läsning och förklaring av de heliga skrifterna. Gudstjänstens böner och sånger bestod av Gamla testamentets psalmer. Till denna gamla förbundets ordning i synagogan tillsattes sedan fullbordan av den gammaltestamentliga offerkulten, det nya förbundets måltid, var Guds Messias och Medlare, Jesus Kristus var verkligt närvarande och mottogs av nattvardsgästerna. De tidigaste delarna av den kristna gudstjänsten är från 300-talet och de motsvarar i stort sätt den ordning som vi känner till. Den kristna liturgin är också det enda stället var de antika ordspråken, kläderna och melodierna har bevarats som en oavbruten levande tradition ända till vår tid. När vi deltar i mässan deltar vi samtidigt i den tro och det liv som kristendomen som helhet har haft. Så har man alltid trott.

På 1500-talet kritiserade Martin Luther starkt de missbruk som fanns i den Romerska kyrkans mässa. De dyrbara gåvor som Gud gett till alla kristna hade berövats av det vanliga folket. Prästerskapet förrättade mässan på latin bakom altarskranken, långt ifrån kyrkfolket. Nattvarden delades inte ut under båda formerna och man satsade inte på predikan eller bibelundervisningen på folkspråk. Dock upplevde man inte vid någon tidpunkt ett behov att ge upp mässan som helhet. Även mässans ordning bevarades sådan som den var – den bara renades från läromässiga nymodigheter och gjordes igen till folkets egendom. Folkspråket togs i bruk så att mässans skatter kunde förstås också utan kunskaper i latin. Psalmsången blev församlingens uppgift och nya psalmtexter blev skrivna till välkända melodier. Det predikade ordet betonades starkt. Det kristna folket skulle uppmuntras, undervisas och tröstas med klar förkunnelse av lag och evangelium istället för legender om helgon.

Den kristna liturgin (grekiskan: leitourgia, offentlig tjänst, ämbete, uppgift) är en levande tradition som sträcker sig långt tillbaka i tiden. Denna tjänst kan man aldrig skilja från dess bibliska historia utan att den förlorar sin natur, för hur vi ber (formen) bär inom sig vårt sätt att tro (innehållet). Samtidigt söker Kristus i liturgin nya sätt att bli förstådd och aktuell för människor i alla tider. I mässan använder vi de ord som Gud har gett, genom vilka alla tiders kristna har lovat och tackat Gud. Så blir vi delaktiga i den kristenhet som funnits i alla tider och överallt. Delaktighet av Guds ord och sakrament i gudstjänsten är alltid djupast sett delaktighet av Kristus själv. Genom dessa ord ingår Gud själv i en dialog med oss, undervisar oss och ger oss sig själv. Kristus är sannerligen närvarande i mässan!

Gemenskap kring ordet och sakramenten

Jesus kallar sin församling för en flock av får (Johannes 10). Denna bild ger åt oss en mycket god insikt i hur Gud har tänkt att hans egna skall leva och vara. Det finns åtminstone två olika aspekter som man bör fästa uppmärksamhet vid när man läser denna text. Den första aspektien är det att herden och fåren har en mycket nära gemenskap. Om fåren sägs det att det hör Herdens röst och känner den, och följer den gärna. Här är inte primärt frågan om någon "andlig" röst som man hör i sitt eget huvud utan helt enkelt om en konkret fysisk röst som talar till oss. Denna röst får de troende höra genom prästen (åt honom har det ju sagts att den som hör er, han hör mig). Om både herden och fåren sägs det att de känner varandra. De kristna har alltid tänkt att prästen är en (hjälp)herde för Guds församling (latin; pastor= herde).

Denna bibliska tanke har också varit bärande i Missionsstiftets arbete. Missionsstiftet är inte bara någon organisations som erbjuder andlig "service". I församlingarna känner prästen sina församlingsmedlemmar, prästen vet vem de är, vad de arbetar med och är intresserad av deras liv och verklighet. Gudstjänsten är alltså inte bara någon plats som man besöker snabbt på söndagen

utan ett ställe som verkligen är menad att vara ett hem. Tanken är att prästen verkar där som en förständig tjänare som har blivit satt till att ge husfolket dess mat i rätt tid (Matt. 24:45-50). Detta innebär att han lyssnar till människornas bekymmer, vet vad de har för slags funderingar och frågor, samt finns där för möta de behov människor har. Detta är ett stort krav och prästerna lyckas inte alltid med det, men samtidigt är det också lättare än på många andra håll därför att församlingarna består av c. 30-150 människor per församling.

Församlingsmedlemmarna har inte bara gemenskap med prästen utan förstås också med varandra. Denna gemenskap byggs upp i första hand av att de alla hör Guds ord i predikan och delar nattvardens gemenskap med varandra. Detta är grunden och kraftkällan i det arbete som görs. Dock slutar det inte alls vid detta, mycket mera finns med. Församlingen träffar varandra efter gudstjänsten vid kaffe och delar sina liv där, ofta är också kaffebordet något av en höjdpunkt på söndagen. Efter att ha gått till en församling en längre tid börjar människor känna varandra väldigt bra och diskussionerna blir djupa, gedigna och respektfulla.

Medlemskapet i församlingen har ännu mera att erbjuda än detta. Det är nämligen så att Missionsstiftet är en lekmannarörelse. Missionsstiftet har utöver prästerna (som ofta ansvarar för två eller flera församlingar) inga anställda som gör församlingsarbete. Därför kännetecknas också medlemskapet i en församling av att man är mycket mera en bara en "åskådare". Församlingsmedlemmar kan verka som kantorer, kyrkvårdar, kaffekokare, tidningsskribenter, teknikmänniskor, mail-ansvariga, sekreterare och mycket annat. Detta innebär inte att alla måste ha en uppgift, men det finns konkreta behov hela tiden och någon måste göra arbetet. På samma sätt är det också med ekonomin Alla församlingsmedlemmar deltar i täckandet församlingens utgifter.

Detta kan låta väldigt mödosamt och tungt, men samtidigt skapar det på ett helt annat sätt en känsla av gemenskap i församlingen. Efter att människor varit borta en tid från gudstjänsten är också den vanligaste kommentaren prästen hör: "oj, vad skönt det är att komma hem". Församlingen är på detta sätt inte endast något som man deltar i, utan det är en gemenskap som man själv är med och bygger. Den enskilda medlemmen kan därför konstatera: jag har en viktig uppgift och roll i detta sammanhang. Detta leder till en ökad gemenskap på ett annat plan.

Det som är självklart är att ifall det känns motbjudande eller fel att göra något så måste man inte. Det är fritt fram att komma och bara delta i flera år ifall det känns så. Ingen kontrollerar heller hur mycket pengar (om man ger något överhuvudtaget) mässans deltagare ger i kollekten.

Om relationen till andra sammanhang

Missionsstiftet karaktäriseras oftast som en motståndsrörelse. Den allmännaste beskrivning i medierna är: Missionsstiftet som motsätter sig kvinnliga präster... Det är sant och måste medges att Missionsstiftet inte accepterar kvinnliga präster och motsätter sig överlag många teologiska strömningar som finns i vårt samhälle.

I grund och botten är det dock inte frågan om en motståndsrörelse, utan om något annat. Missionsstiftet har nämligen en positiv vision om att bygga församlingar i Finland. Att följa denna vision har varit en bärande princip ända från början. Låt oss ställa frågan ännu en gång, varför bygger vi församlingar?

Svaret kan delas in i flera olika delar, av vilka jag i detta sammanhang nämner tre. För det första är detta en biblisk tanke att vi har församlingar där Guds ord förkunnas och sakramenten förvaltas. Det andra är att det är hälsosamt för människor att leva i sådana här församlingar. Människor mår bra både andligt och psykiskt av att vara delaktiga i en sådan här gemenskap. Det tredje svaret är det att

vi som kristna inte har ansvar endast för oss själva, utan också för våra medmänniskor. Också kommande generationer behöver församlingar där de får växa upp i en andligt trygg miljö.

Eftersom den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland eller andra sammanhang inte längre kunnat erbjuda detta åt de kristna i Finland har det inte längre funnits något annat alternativ än att agera. Ämbetsfrågan är ofta i förgrunden, men den är inte alls bara den enda aktuella frågan. Många kristna grundsanningar har av präster under åren öppet ifrågasatts utan att biskoparna eller kyrkans ledare vidtagit åtgärder. Den lutherska kyrkan som traditionellt varit ett andligt hem för Missionsstiftets medlemmar har förändrats, och rentav börjat förfölja dem som har traditionella övertygelser och vägrat kompromissa med dem. I denna situation har Missionsstiftet använt sig av den kyrkliga nödrätten som också beskrivs i de lutherska bekännelseskriterierna:

I vår Bekännelse (den Augsburgska bekännelsen) och dess Apologi ha vi angivit det, som i allmänhet borde sägas om den andliga makten. Ty evangeliet giver åt dem, som förestå församlingarna, uppdraget att lära evangelium, förlåta synder, förvalta sakramenten och dessutom domsrätt, d.v.s. uppdraget att från församlingssamfundet utesluta dem, som begått uppenbara brott, samt avlösa dem, som bättra sig... Därför då de, som äro förordnade att vara biskopar bli fiender till evangeliet och vägra meddela vinning, behålla församlingarna sin rätt därtill. Ty där kyrkan är, där är också rätten att förvalta evangeliet. Därför behåller kyrkan nödvändigtvis sin rätt att kalla, välja och viga sina tjänare. (Om Påvens makt och överhöghet, 60,66-67)

Det som citatet ovan beskriver är just det som Missionsstiftet i Finland gör. Att bygga församlingar handlar om att upprätta sådana strukturer där evangeliet kan förkunnas, synder förlåtas, sakramenten förvaltas och det kyrkliga livet fortsätta. För att göra detta har det varit nödvändigt för Missionsstiftet att viga åt sig präster och tillsätta dem som herdar för församlingarna.

Hittills har ingen kunnat anklaga Missionsstiftet för att på ett uppenbart sätt ha brutit mot den lutherska läran. De anklagelser som har kommit baserar sig endast på att Missionsstiftet har brutit mot kyrkoordningen, men ordningen är alltid sekundär i förhållande till bibeln och bekännelsen när det gäller kyrkans tro och praxis. På grund av detta anser Missionsstiftet inte att det gjort något fel utan fortsätter med arbetet med gott samvete. Till slut kan det också konstateras att Missionsstiftet aldrig vägrat behandla eller diskutera dessa frågor med den Evangelisk-lutherska kyrkans biskopar eller ledande organ. Missionsstiftet är och förblir öppen för förhandlingar.

Slutord

Jag hoppas att denna korta skrift har kunnat ge en klarare insikt i vad Missionsstiftet gör i praktiken. Att bygga församlingar är en spännande och aktuell utmaning för oss alla. Ifall du blev intresserad av denna utmaning rekommenderar jag att du kommer och besöker någon av våra församlingar. Det finns inte något bättre sätt att lära känna Missionsstiftet, dess präster eller församlingar, än genom den egna erfarenheten. Varmt välkommen med.

Han har kommit och predikat frid för er som var långt borta och frid för dem som var nära. Ty genom honom har vi båda i en och samme Ande tillträdde till Fadern. Alltså är ni inte längre gäster och främlingar utan medborgare tillsammans med de heliga och tillhör Guds familj.
(Ef. 2:17-19)